

Юрій БОГАЧ

к.е.н., доцент кафедри менеджменту,
публічного управління та персоналу
Західноукраїнського національного університету

ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА ЯК НЕВІД'ЄМНА СКЛАДОВА ВІДНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

Особливе місце в загальній системі національної безпеки (економічної, воєнної, політичної) України посідає інформаційна безпека. На сьогодні відсутній єдиний консолідований погляд на зміст поняття «інформаційна безпека», але під останньою зазвичай розуміють такий стан інформаційного простору держави чи території, при якому гарантується захищеність від будь-яких загроз. Тобто, інформаційна безпека передбачає захищеність (стан захищеності) основних інтересів особи, суспільства і держави у сфері інформації, включаючи інформаційну й телекомунікаційну інфраструктуру і власне інформацію та її параметри, такі як повнота, об'єктивність, доступність і конфіденційність. Інформаційна безпека є складовою національної безпеки [3].

За рівнями соціальної організації та геополітичним змістом інформаційна безпека повинна забезпечуватися на міждержавному, загальнодержавному та внутрішньодержавному рівнях (на рівні регіональних інститутів), а також на рівні органів місцевого самоврядування. Тобто, головними суб'єктами інформаційної безпеки виступає як держава, що здійснює свої функції через відповідні органи, так і громадяни, суспільні або інші організації чи об'єднання, що володіють повноваженнями із забезпечення інформаційної безпеки відповідно до законодавства.

При цьому діяльність політичного керівництва країни з визначення цілей і постановки принципів завдань по захисту життєво важливих інтересів особи, суспільства та держави у інформаційній сфері та вироблення форм, методів і способів досягнення цих цілей реалізується

через політику забезпечення інформаційної безпеки. Остання здійснюється на принципах дотримання та захисту прав і свобод людини та громадянина, законності, дотримання балансу інтересів особи, суспільства та держави, взаємної відповідальності особи, суспільства та держави за підтримання належного рівня функціонування механізму забезпечення інформаційної безпеки; системності та комплексності застосування органами державної влади, органами місцевого самоврядування політичних, організаційних, соціально-економічних, інформаційних, правових і інших заходів забезпечення інформаційної безпеки; пріоритет попереджувальних заходів з метою забезпечення безпеки; взаємодія органів державної влади з громадськими об'єднаннями, міжнародними організаціями та громадянами з метою забезпечення інформаційної безпеки.

В сучасних умовах, коли частина державних повноважень передана на місцевий рівень управління і в державі проходять повномасштабні бойові дії, особливості забезпечення прав і свобод людини сильно трансформувалися. Органи державної влади та органи місцевого самоврядування, установи і організації їх посадові особи як ніколи зобов'язані забезпечити кожному можливість ознайомлення з документами і матеріалами, що безпосередньо зачіпають його права і свободи, відомостями про себе, якщо інше не передбачено законом, а також можуть вплинути на їх життя чи здоров'я.

В своїй основі право на свободу отримання інформації було не тільки основою інформаційних відносин, а й гарантувало прозорість та законність діяльності державної влади та місцевого самоврядування. Відповідно до Законів України «Про доступ до публічної інформації», «Про внесення змін до деяких законів України щодо доступу до публічної інформації у формі відкритих даних» до основних принципів забезпечення доступу до інформації про діяльність державних органів і органів місцевого самоврядування належать: відкритість і доступність інформації про діяльність державних органів та органів місцевого самоврядування; достовірність інформації про діяльність державних органів і органів місцевого самоврядування та своєчасність її надання; свобода пошуку, отримання, передачі та поширення інформації про діяльність державних органів і органів місцевого самоврядування будь-яким законним способом [1; 2]. Однак в умовах сьогодення, інформаційна діяльність є важливою компонентою інформаційної безпеки і невід'ємною складовою частиною виживання громадян та їх територіальних об'єднань. Тому, до головних стратегічних цілей інформаційної діяльності органів місцевого самоврядування окрім створення умов для підвищення ефективності управління місцевою

територіальною громадою і функціонування економіки за рахунок упровадження і масового розповсюдження інформаційно-телекомунікаційної техніки і технологій, першочергово необхідно віднести забезпечення інформаційної безпеки.

Тому для удосконалення системи інформаційної безпеки на місцях особливо важливим є:

- інтеграція України до світового та регіонального європейського інформаційного просторів;

- інтеграція у міжнародні інформаційні та інформаційно-телекомунікаційні системи та організації; створення власної національної моделі інформаційного простору та забезпечення розвитку інформаційного суспільства;

- модернізації усієї системи інформаційної безпеки держави та формування й реалізація ефективної інформаційної політики;

- розвиток національної інформаційної інфраструктури;

- впровадження сучасних інформаційно-комунікативних технологій у процеси державного управління;

- ефективна взаємодія органів державної влади та інститутів громадянського суспільства під час формування, реалізації та коригуванні державної політики в інформаційній сфері [4].

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо доступу до публічної інформації у формі відкритих даних»: редакція від 01.08.2016р. № 319-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/319-19>
2. Закон України «Про доступ до публічної інформації»: редакція від 01.12.2019р. № 2939-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17>
3. Інформаційна безпека держави / В.І. Гур'єв, Д.Б. Мехед, Ю.М. Ткач, І.В. Фірсова. Ніжин: ФОП Лук'яненко В.В. ТПК «Орхідея», 2018. 166 с.
4. Інформаційна безпека в сучасному світі та її вплив на конституційний лад в Україні: теорія й практика: Електронне видання матеріалів всеукраїнської конференції. Івано-Франківськ. 20 червня 2019 року. URL: <https://kkmtar.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/75/2019/11/20.06.2019.pdf>